

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 248. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992358596080.pdf> (tilgået 24. juni 2021)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

↪ Undtager man disse enkelte Stænk, synes Bogen ellers ved første Øjekast ikke at have nogen af de Egenskaber, som man plejer at betegne som de romantiske Frembringelsers; men i Virkeligheden viser intet Værk bedre og sikrere end dette, hvori de romantiske Bestræbelser grunder. *William Lovell* har laant sin Grundtanke og Brevformen fra en fransk Roman af den materialistiske Skribent Rétif de la Brétonne: *Le paysan pervers*. 249 Det er ikke uden Betydning, at vi straks kan føre et romantisk Arbejde tilbage til den franske Materialisme; det er i Virkeligheden fra den, at den mørke romantiske Skæbnetro stammer. *Lovell* er en Bog, hvis Læsning i vore Dage er i høj Grad besværlig. Formen er trættende bred, alle de Optrædende staar som i Taager. Bipersoner som den ædle gamle Tjener er kedelige Mindelser om Richardson, og der findes hverken et drastisk Træk eller en plastisk Situation. Bogens Fortrin, der er ligesaa tyske som dens Mangler, bestaar i en udholdende og haardnakket Sjælegranskning. Dens Helt er en Yngling, der lidt efter lidt langsomt og sikkert føres til at opløse alle faste Livsmagter, alle overleverede og godkendte Regler for Livet paa en saadan Maade, at han ender i en ren Forbrydertilværelse med en forhærdet Egenkærlighed til Grundvold. Man har Uret, naar man undrer sig over, at Tieck i saa ung en Alder kunde skildre Sligt. Er det ikke netop i de tidligste Ungdomsaar, at Ynglingen, hvis Blik endnu slet ikke formaar at vende sig udad, men som bestandig er sysselsat med alt det Forunderlige, der viser sig for ham, naar han ser ind i sit eget Hjerter, uafadeligt maa optræve sig selv, undersøge sine egne Tilstande, se sig i det Spejl, som hans egen Bevidsthed rækker ham? Der gives for mange Sind ingen mere selvkritisk Alder end Tidsrummet omkring det tyvende Aar. Man har endnu saa god Tid i Livet, saa god Tid til at gøre sig Rede for sig selv; man tilbringer sine Dage med at lære det Instrument at kende, hvorpaa man hele Livet igennem skal spille; man stemmer det; man agter paa, hvorledes det er stemt. Den Tid er endnu fjern, hvor man raskvæk overtager sig selv og benytter sig som Instrument, hvad enten det er som Violin eller som Brækjern eller som hvad det nu kan falde. Og byder Omverdenen ved Omstændighedernes Beskaffenhed hverken Opgaver eller Næring, og vedbliver Selvet at leve af sit eget Blod, da maa uundgaeligt Grubleriet føre til, at Personligheden oplukkes eller udhules.